

Asia: VN/7823/2019

Lausuntopyyntö merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yleiset huomiot alusjätedirektiivin täytäntöönpanoon liittyvistä ehdotuksista

Tähän voitte kirjoittaa yleiset huomionne alusjätedirektiivin täytäntöönpanoon liittyvistä ehdotuksista

Pidä Saaristo Siistinä ry (myöh. PSS ry) kiittää lausuntopyynnöstä ja pidämme lakimuutosesitystä erittäin hyvänä ja kannatettavana niin Itämeren kuin Suomen sisävesien ympäristönsuojelun kannalta sekä niiden roskaantumisen ja rehevöitymisen ehkäisemiseksi.

PSS ry on erittäin tyytyväinen lain tavoitteista vähentää vesilläliikkumisen ympäristövaikutuksia:

Lain pääasialliset vaikutukset kohta 4.2.1(s. 37); lainaus

”Jätehuollon paraneminen satamissa vähentää luvatta hylättyjen jätteiden määrää luonnossa. Nämä toimenpiteet ovat vesien ja merenhoidon tavoitteiden mukaisia. Ei erityismaksu- järjestelmä ja jätteiden jättöpakko lisäävät jätteiden jättämistä lailliseen jätehuoltoon satamissa.

Tällä hetkellä erityisesti huvivene- ja retkisatamien jätteiden vastaanoton puutteet ovat joissain paikoissa aiheuttaneet satamien lähialueiden yksityisten roska-astioiden täyttymistä ja niiden ympäristön roskaantumista. Lisäämällä satamien vastaanottoa, vähennetään roskan joutumista luontoon ja roskaantumisen aiheuttamia ympäristöhaittoja.

Käymäläjätteen keräämisellä ja jätehuollon järjestämisellä on selkeä vaikutus vesiemme ravinnekuormituksen vähentämiseen.”

PSS ry korostaa, että jos ja kun alusjätedirektiivin täytäntöönpanoa tuetaan rahallisesti mm. Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaan 2022–2027 ehdotetuilla toimenpiteillä, on tärkeää huomioida myös sisävesien huvivenesatamien vastaanottolaitteinfrastruktuurin, etenkin käymäläjätevesien imutyhjennyslaitteistojen, hankinnan tukeminen.

Käymäläjätevesien keräämisen ja käsittelyn kustannukset vaihtelevat alueellisesti suuresti. PSS ry toivoo, että niiden kohtuullistaminen tapahtuisi tämän lain täytäntöönpanon yhteydessä. Pienien jätevedenpuhdistamoiden kapasiteetti ja mahdollisuus käsitellä veneistä tulevia käymäläjätevesiä on jo nykyisellään erittäin heikko ja joillakin alueilla veneiden käymäläjätevesiä ei edes oteta vastaan, jolloin jätteen kuljetusmatka voi maanteitse olla kohtuuttoman pitkä. Toimintakokonaisuus, johon

kuuluu käymäläjätteen keräys, vastaanotto ja sen asianmukainen käsittely täytyy saada samalla kuntoon, kun satamia veloitetaan käymäläjätettä keräämään.

Tieto Suomessa toimivista satamista, kaikista (niin merillä kuin järvillä), on koottava yhteen paikkaan, kunta- tai maakuntatasolla. Ilman tätä lakia ei pystytä asianmukaisesti valvomaan. On paljon satamia, jotka eivät esimerkiksi näy merikortissa ja näillä ei ole omaa satamanumeroa, esimerkiksi veneseurojen satamat, kotisatamat, yhteysaluslaitureiden ohessa olevat satamat jne.

Määritelmät ja soveltamisala (MYSL 1 luvun 2 ja 3 §)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne merenkulun ympäristönsuojelulain 1 luvun 2 ja 3 §:iin ehdotetuista muutoksista

PSS ry katsoo, että termit ”retkisatama” ja ”luonnonsatama” on syytä määritellä uudella tavalla tai ainakin tarkemmin. Edellinen määritelmä on vuodelta 2006 ja sen jälkeen veneiden varustelu ja koko on muuttunut suuremmaksi ja varustellummaksi, mikä mahdollistaa pitkäkestoisenkin oleilun luonnonsatamassa (jokamiehen oikeudella oleskella saa 1-3 vrk), jossa ei välttämättä ole mitään laituria tai palveluja. Retkisatamana voidaan pitää laituritontakin kohdetta, jossa kuitenkin kävijämäärien vuoksi on palveluja, kuten huussi, nuotiopaikka ja/tai luontopolku. Tällaisissa kohteissa voi olla useiden päivien ajan kymmeniä veneitä kerrallaan, jolloin syntyy paljon jätettä. Näitä satamia ei pidä voida sulkea jätehuoltovelvoitteen ulkopuolelle.

Tällöin on myös jätehuolto siellä järjestettävä jätelain mukaisesti.

Kun vesilläliikkuja viettää aikaa satamassa ml. retkisatamat, jossa ei ole järjestettyä jätehuoltoa, ei siellä syntynyt jäte kuulu sen kohteen pitäjän kuluksi, johon seuraavaksi mennään, ellei asiasta ole tehty erikseen sopimusta ja kustannuksista sovittu. Jätepisteen puuttuminen ei tarkoita, ettei jätettä siinä satamassa synny. Sen sijaan jätepisteen puuttuminen lisää alueen roskaisuutta.

Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamissa (MYSL 9 luvun 1-4 §)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätteiden vastaanottojärjestelyitä koskevista ehdotuksista

Jätehuoltosopimuksen tekeminen ja toisen sataman jätehuoltokustannuksiin osallistuminen on käytännössä hakalasti toteutettavissa/valvottavissa, sillä veneilijä vie jätteensä seuraavaan satamaan, joka hänen matkan varrelleen osuu, eikä muokkaa reittiään sen mukaan, mihin lähtösatamassa on ohjattu viemään jätteet, koska lähtösatamalla on sopimus toisen sataman kanssa.

PSS ry huomauttaa myös, että etenkin talvitelakointipaikoilla, joilla suoritetaan veneiden huoltotoimenpiteitä, syntyy myös vaarallisia jätteitä.

Satamien jätehuoltosuunnitelmat, niiden hyväksyminen ja niistä kuuleminen (9 luvun 5-7 §)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne satamien jätehuoltosuunnitelmia koskevista ehdotuksista

PSS ry:llä on huoli, että kuntien viranomaisten käsitys/tulkinta riittävästä etäisyydestä vaihtelee suuresti ja saattaa siten aiheuttaa liian suurta jätekuormaa esimerkiksi naapurikunnan alueelle.

Pitää olla taho, joka koordinoi kokonaisuutta sen suhteen, että esimerkiksi jäte- ja imutyhjennyspisteet ovat todellisuudessa riittävän lähellä. Kunnat hyväksyvät jätehuoltosuunnitelmat, mutta ELY-keskus, joka pystyy toimimaan kuntarajojen yli, voisi olla parempi taho määrittelemään mikä on ”riittävän lähellä” oleva satama ja laite, jota satama voi ohjata omat kävijänsä käyttämään ja jonka kanssa se voi tehdä sopimuksen.

Yhteisen jätehuoltosuunnitelman tekeminen on järkevää, ei pelkästään maantieteellisiin perustein, vaan myös toimijan mukaan. Jos samalla operaattorilla/toimijalla on useampia satamia, on mielestämme järkevää, että yksi suunnitelma voisi sisältää useampia kohteita, varsinkin jos satamat ovat tyypiltään samanlaisia ja maantieteellisesti lähekkäin.

Jättöpakko, jätteen ennakoilmoitukset ja maksut sekä niitä koskevat vapautukset (10 luvun 1, 2, 4 ja 5 §)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jättöpakkoa, jätteen ennakoilmoituksia ja maksuja sekä niitä koskevia vapautuksia koskevista ehdotuksista

-

Muut MYSL 9 ja 10 lukuihin sekä 12 lukuun ehdotetut muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne muista merenkulun ympäristönsuojelulain 9 ja 10 lukuihin sekä 12 lukuun tehdyistä ehdotuksista

-

Öljyn päästökielto ja öljypäästömaksu

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne öljyn päästökiellosta ja öljypäästömaksusta.

-

Rikkipäästömaksu (7 b luku)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne rikkipäästömaksusta.

-

Meriliikenteessä käytettävien polttoaineiden rikkipitoisuutta koskeva sääntely

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne meriliikenteessä käytettävien polttoaineiden rikkipitoisuutta koskevasta sääntelystä.

-

Alusten välisten haitallisten ja vaarallisten lastien ja jätteiden siirtojen ja polttoaineen toimitusten sääntely

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusten välisten haitallisten ja vaarallisten lastien ja jätteiden siirtojen ja polttoaineen toimitusten sääntelystä.

-

Painolastivesisääntelyn soveltuminen jäänmurtajiin

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne painolastivesisääntelyn soveltumisesta jäänmurtajiin.

-

Alusturvallisuuslakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusturvallisuuslakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Alusrekisterilakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusrekisterilakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Turvatoimilakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne turvatoimilakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Laivavarustelakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne laivavarustelakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Kaski Aija
Pidä Saaristo Siistinä ry